

gyezzek meg, hogy nincs időnk a „gyermeki dolgokra” figyelni, annyira elfoglalnak felnőtt gondjaink.

Megdöbbenő adatokat tárnak fel az UNICEF adatai. Világszerte 600 millió gyermek él a létminimum alatt. Sajnos a mi társadalmunkban is egyre több az éhezők, hajléktalanok, nincstelen éhezők száma, s köztük nagyon sok a kiskorú gyermek. Mit tettünk, tehetünk értük, azonkívül, hogy felnőtté válásukat várjuk, remélve, hogy így mentesülünk az értük vállalt felelősség súlya alól?

Ilyen alkalmakkor ajándékkal kedveskedünk, különbnél-különb játékokkal lepjük meg őket, legalábbis azok, akik ezt megengedhetik maguknak. Én azt hiszem, hogy ebben sincs semmi kivetnivaló. Talán annyi a baj, hogy a játék mellé nem adunk valamit a léleknek is. A léleknek nem „lélektelen” játékokra, hanem imádságra, hitre, szeretetre van szüksége, mert a XX. század legnagyobb betegsége a lelki sorvadás. Túl anyagiassá vagyunk. Közben arra törekszünk, hogy gyermekeinknek mindent megadjunk, talán azt is, amit nekünk nélkülözniünk kellett, közben elfeledkezünk az igazi értékekről: közösségi tudat, anyanyelv, őseink öröksége. Nevelhetünk polihisztorokat, „mindenre felkészült” felnőtteket, de ha elhanyagoljuk a lelket, félő, hogy lélektelen robotembereket nevelünk. Sajnos a mai tudomány állása még nem teszi lehetővé a „lélekátültetést.” Sérült lelkeket gyógyítani lehet, de kicserélni nem. Ha nem vigyázunk a lélekre, megsemmisül, s vele együtt az egyén és közösség egyaránt.

Igyekezzünk tehát úgy nevelni gyermekeinket, hogy felnőttként is megmaradjanak lelkükben a „gyermeki dolgok”. Így igazán Isten gyermeke az ember. Ámen.

SIMÉN DOMOKOS

ÖNVIZSGÁLAT–MEGMÉRETTETÉS*

Mt 19, 16–17;20–22

„És íme, hozzá jövén az ember, monda neki: Jó mester, mi jót cselekedjem, hogy örök életet nyerjek? Ő pedig monda neki: Miért mondassz engem jónak? Senki sem jó, csak egy, az Isten. Ha pedig be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat...Mondá neki az ifjú: mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva; mi fogyatkozás van még bennem? Mondá neki Jézus: Ha tökéletes akarsz lenni, eredj, add el vagyonodat, és oszd ki a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben, és jer és kövess engem. Az ifjú pedig e beszédet hallván, elment megszorodva, mert sok jószága volt.”

K.T, hallgatóim. Igaz az, hogy természetünktől függően mindnyájan szoktunk, vagy szeretünk tükörbe nézni. Vizsgáljuk magunkat, a tükörképün-

* Elhangzott a bukaresti rádió magyar adásában (1999)

ket. Nézzük, hogy szaporodnak-e a ráncok barázdái arcunkon, a fehér hajszálakat meg tudjuk-e még számlálni, soványabbat vagy kövérebbet látunk-e viszont. Ez nem más, mint külsőnk vizsgálata. Van egy lelki tükör is, melybe ritkábban nézünk bele, mert itt azt kellene vizsgálnunk, hogy jobbak vagy rosszabbak, igazabbak vagy farsangiasan könnyelműek lettünk. Ez az önvizsgálat, mikor őszintén kellene szembenéznünk magunkkal, mintha nem a látszatra, hanem a valóságra ügyelnénk. Ilyenkor húshagyókedden, hamvazószerda előtt, önvizsgálatunkban jó lenne, ha meg tudnók ítélni magunk, életünk, cselekedetünk, ha őszintén azonosak tudnánk lenni eszmei önmagunkkal. Sajnos magunkkal szemben elfogultak vagyunk. Összekeveredik bennünk a zseb a lélekkel, a szokáskényszer a hittel, a látszat a valósággal...és a legtöbben meg vagyunk győződve, hogy a legek legfelsőbb fokán mi vagyunk: mi a legjobban, a legtöbbet, a legjobban tudók, a leghűségesebbek, a legvallásosabbak, a legjobb magyarok stb. Az okát abban látom ennek a torzító tükörbe nézésnek, hogy magunkhoz mérünk mindent: a piacot, a politikát, a társadalmat, az egyházat, a nemzetet és így tovább. Így leszünk önmagunk tudatának a tükre, torzult és torzított önmagunk....Mivel nem tudunk őszinték lenni még magunkkal sem, nem túlzok, ha azt mondom, hogy Istennel sem, nem lehetünk a magunk tükre, bírāja, önmagunk megfogalmazó ítélete. Valakihez mérni kell magunk... Ezt tette a Bibliából felolvasott, általában a gazdag ifjúnak ismert történet főszereplője is. A maga tükrében jónak, igaznak, becsületesnek látta életét, semmi hibát nem talált életvitelében. Nagy érdeme, hogy Jézus véleményének tükrében-szavában meg akart méretkezni, véleményt akart hallani, talán dicséretet magáról. Ismerte Jézust, és hitt is benne. Követője akart lenni. Gazdagságához mérten tisztességesen akart Jézushoz menni, mondjam úgy, hogy kihallgatásra, talán szolgálói kíséretében. Ez csak a látszat. Belül a lelkében egy nagy vágyakozás telepedett rá, a szava szerint „az életet” vagy a másik evangélista szerint az „örökéletet” akarta megszerezni, ha nem is, de eligazítást találni ahhoz, hogy ezt elnyerje. Jézus véleményének tükre elé állt és szólt: Jó mester. Mi jót cselekedjem, hogy a lélek életére, a hit nyugalmára, a belső megnyugvásom békességére eljussak? A cél, az eszköz és az út kérdései tülekednek tudatában. Ez nem csak joga, hanem kötelessége is minden önmagával számot vető ifjúnak.

Jézus Isten tükrében nézi magát. Ez, számunkra unitáriusoknak egy sarkalatos nézőpontunk, hogy ne sértsek meg senkit a *más* szóért. Mind a három evangélista, ki a történetről ír, egyformán adja vissza Jézus válaszát: „Miért mondasz engem jónak. Senki sem jó, csak egy - egyedül - az Isten.” Kihangsúlyozzák mindhárman a szót: „csak egy”, az Isten. Szerintünk a mondatban Jézus a maga helyére teszi önmagát. Isten tükrébe néz. A tanácsadásra, „az életre való bemenetelre” a művelt és intelligens zsidó ifjú számára világos: „Tartsd be a parancsolatokat!” és ez már a jócselekedetek előszobája. Az ifjú megkérdi: melyeket? A mai ember világnézetével gondolhatnék arra, hogy az ész, a zseb, a vér, a gyomor, a kényelem, a munka, a farsangi vagy a húshagyókeddi, talán a világi törvényeket? és legyintenek a gazdag ifjúnak, hiszen ezek emberenként, családokként, egyházként és országokként változnak, kibúvóval kecsegtetnek.. Jézus a tűzparancsolatra utal, amit azonnal megért az ifjú. Csak zárójelben akarom megemlíteni azt, hogy az egy

történetet a három evangélista mikor előadja, a parancsok felsorolásának a sorrendjét összecserélik, csak az ötödik parancsolat az, amelyiket mindhárman egy sorba tettek. Úgy látszik akkor is a család-egység, a tisztelet, a szülők megbecsülése már szociális gond volt...

És szólt a gazdag ifjú a tízparancsolat betartására vonatkozóan: ifjúságotmól fogva betartottam. Mi fogyatkozás van még bennem? Milyennek mutat a jézusi ítélet tükre? Én jót akarok cselekedni, nyerni akarok vele. Igen, mert mintha a mai embert hallanám: megteszem, hogy jó szülő, jó egyháztag, nemzetemhez és anyanyelvemhez, hagyományainkhoz hű maradok..., de mit nyerek vele? mennyivel jutok előbbre? Többre jutok-e? Mi a bére, a fizetsége, a jutalma? Hol a nyereségem mindebből? A gazdag ifjú „életet”, „örökéletet”, nyugalmat, tehát valami belső gazdagságot akart nyerni, mert a földi gazdagságából nem hiányzott semmi, vagyona nőtt, okosan gazdálkodott, érezte, hogy a pénz a pénzhez húz. Akármi történik, a vagyont megőrzi. Talán gondolhatnánk azt, hogy a gazdag ifjú a pillanatnyi jézusi tükörbe-ítéletbe való nézés után azt szúrta le tanulságnak magának, hogy ő meg lehet elégedve magával, mert ő jó, ad a szegényeknek, segíti az árvákat, jól bánik rabszolgáival, egyszerűen ő egy jó és igaz ember, mert akármi jót meg fog cselekedni, és a törvény parancsolatait betartja.

Jézus az öt követés lehetőségét ajánlotta fel az ifjúnak: menj el, add el minden vagyonedat, gazdagságodat, oszd szét a szegények közt...és a pontot felteszi. „Jer és kövess engem!” Az ifjú egy nyugodt életre való lehetőséget szalasztott el akkor, mikor megszorodva, hátat fordított a saját maga boldogságának. Nem kellett sok idő arra, hogy a mérlegelő ifjú a lelki gazdagság ellenére az anyagi gazdagságot válassza!

Kedves Testvéreim! Húshagyó kedd hagyománya minket is oda állít a választás, a megmértés, az önmagunkkal való szembenézés elé. Egy lehetőség az, hogy keresztény módra, lelked és értelmed összehangolásában a hited nyugalomban, de a békességed gazdagságában élj. Mi unitáriusok valljuk, hogy nehéz keresztény módra élni, a jézusi tükörben magunkkal és vele szembe nézni, de vigasztal, hogy nem lehetetlen.

Az élet azt mutatja, hogy a szegény emberek lélekben gazdagabbak, megelégedettebbek, mert a közmondás igazságával vallom, hogy nem az a megelégedett, akinek mindene megvan; hanem aki megelégedett, annak van meg mindene.

Hitünk, öntudatunk cserepekre tört az elmúlt évtizedekben. Új még nincs. Van egy közös kötelességünk: önmagunkat keresni, és megtalálni a keresztény embermagunkban Ahhoz célt, eszközt és utat kell kijelölnünk, és hűek leszünk önmagunkhoz. Az emberi értékrendet újra megfogalmazni magunknak.

Szegényen is lehetünk jötevők, számtalan példát mutat erre a történelem, de magunk is tapasztaltuk, hogy egy könnycsepp mellett a miénk is jöttevés, egy kézfogás a megbocsátás, az őszinte szó, egy falás kenyér a szűkösből is, a helytállás kétszínűség és érdek nélkül a közös ügyünkben, egy simogatás mind egyegy jöttevés, fizetés Isten jóságáért. Viszont akár mennyit is költünk vagy teszünk,

akkor sem mondhatjuk magunkat jónak, mert az evangéliumok szerint csak Isten, egyedül a mindenkivel jót tevő Isten a tökéletes jó.

Az élet nem farsangi tréfa és nem komor önmarcangolás, hanem a jobbra, tökéletesebbre való igyekezet a magunk és embertársaink érdekében, Isten dicsőségére. Ha tökéletes akarsz lenni, hallgass Jézus szavára: „Jer, és kövess engem”, így hív. Ámen

A GYÓGYÍTÁS HIVATÁSA*

Ján 5,1-17

Kedves Testvéreim! Főt. dr. Szabó Árpád unitárius püspök úr elnézését kéri a konferencia megjelent tagjaitól, hogy személyesen nem lehet jelen, mert a beütemezett munkaterv szerint, a meghívás előtt, már „eladta magát máshova”. Engem küldött maga helyett, hogy köszöntsem az Unitárius Egyház és az Ő nevében a megjelenteket, és eredményes szakmai-szellemi és lelki sikert kívánjak a jó szándékú megjelenteknek.

A 38 évig nyomorék-beteg Bethesda tavi gyógyulásának történetét olvasta fel református kollégám a Bibliából, az ökumenikus egyeztetés alapján ezt a történetet kellene gyengécske tehetségem alapján „ki-felboncolnom”.

A felolvasott Bibliai történet Jézusnak a hittel való gyógyítás-sorozatából való. A csíksomlyói kegytemplom jelképes Bethesda tavánál gondolkozunk együtt az Ige üzenetére. Egy szakma több specialistái találkoztak ma itt, különböző témában. Erről az egy történetről több szempont sajátosságából gondolkozunk el közösen.

A Bethesda tava az ősi természetgyógyászat jelképe is az angyal megjelenésének magyarázatában. Ősi pogány hagyományaink közé tartozik a tisztások, források gyógyító erejének a hatása, az oda való „búcsújárás”. Ma is elismerjük és értékeljük a természetgyógyászat felújított tapasztalatait. Értékeljük benne Istennek a természetbe rejtett gyógyító-orvosló ajándékát. Nem csak a gyógyszertárak drága orvosság-kínálata gyógyíthat, hanem a hitből fakadó szó bizalma is orvosság, amit nem írnak receptre, de láthatatlanul ott van minden recepten: hinni kell a gyógyítóban, és hinni kell a gyógyulásban, mert aki ezt a receptet aláírja, annak kell tudnia azt, hogy ő bízik abban, amihez nevért adta, és bíznak benne is. Nem csak az orvosságot, hanem a hitet is adni kell! Önmagunk garanciái vagyunk!

A beteg kitarító, ha türelmetlen is; vágya a gyógyulás. A bethesdai beteg 38 évig megszakítás nélkül ment a hite szerinti gyógyító tóhoz. Ő bízott, neki menni kellett, mert gyógyulni akart. Segítséget, gyógyítót 38 évig nem kapott az emberi közösség, az egymásra nem figyelés miatt. A reménységet nem adta fel. *Csak* Jézus ment hozzá: neki gyógyítania kellett.

Minden kórházra és orvosi rendelőre ki van írva nem csak a szak láthatóan és olvashatóan, hanem láthatatlanul a nagy reklám-kérdés is: „Akarsz-e

* Elhangzott a Romániai Magyar Orvosok Szövetségének csíkszeredai istentiszteletén